

Piektdiena ● 2015. gada 10. jūlijs

CENA abonentiem 0,53EUR
tirdzniecībā 0,65EUR

Audzē zemenes

3.

Īsziņas

Gūst labus panākumus

Labas ziņas saņemtas no XI Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem Rīgā. Finālā Balvu Mūzikas skolas pūtēju orķestris, ko vada Egons Salmanis, izcīnīja 2. vietu, atpaliekot no 1.vietas ieguvēja tikai par 0,25 punktiem. 2. vieta arī Lindas Vītolas vadītajam Tilžas vidusskolas 5.-8. klašu korim. Skolēni un skolotāji ir gandarīti, ka ieguldītais darbs nesis panākumus.

Rādīs televīzijā

Televīzijas raidījumā "Izglītība un karjera" Latvijas nacionālajā visapraides kanālā "Re:TV" mūspuses svētku dalībniekus varēs redzēt svētdien, 19.jūlijā no pulksten 19.30 līdz plkst. 19.45, kā arī trešdien, 22.jūlijā no plkst.10.30 līdz plkst. 10.45. Internetā to varēs skatīties izglitibaunkarjera.lv un viss.lv.

Sporta spēles cilvēkiem ar īpašām vajadzībām

11.jūlijā plkst.10.00 pie Viduču pamatskolas atklās sporta spēles cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Invalīdu sporta un rehabilitācijas kluba "Medņeva" vadītājs Aivars Tūcis informē, ka sportisti no Limbažiem, Valkas, Cēsīm, Valmieras, Gulbenes, Alūksnes, Balviem un citiem Latvijas novadiem sacentīsies 7 sporta veidos. Sporta spēļu uzvarētāju apbalvošana orientējoši notiks plkst. 17.00.

Lauku labumu tirdziņš Viļakā

18.jūlijā no plkst. 8.00 līdz 11.00 norisināsies Lauku labumu tirdziņš Viļakā, Klosters ielā 1, laukumā pie bijušās klostera ēkas. Tirdziņu aicināti apmeklēt pirkāt gribētāji, kā arī pārdot gribētāji - amatnieki, mājrāzotāji, stādaudzētāji, rokdarbnieki, sezonas dārzenu un ogu pārdevēji (pieteikties līdz 17.jūlija plkst. 17.00).

Paziņojums

14.jūlijā no plkst. 9.00 līdz 13.00 Viļakā, Klosters ielā 1, DONORU DIENA.

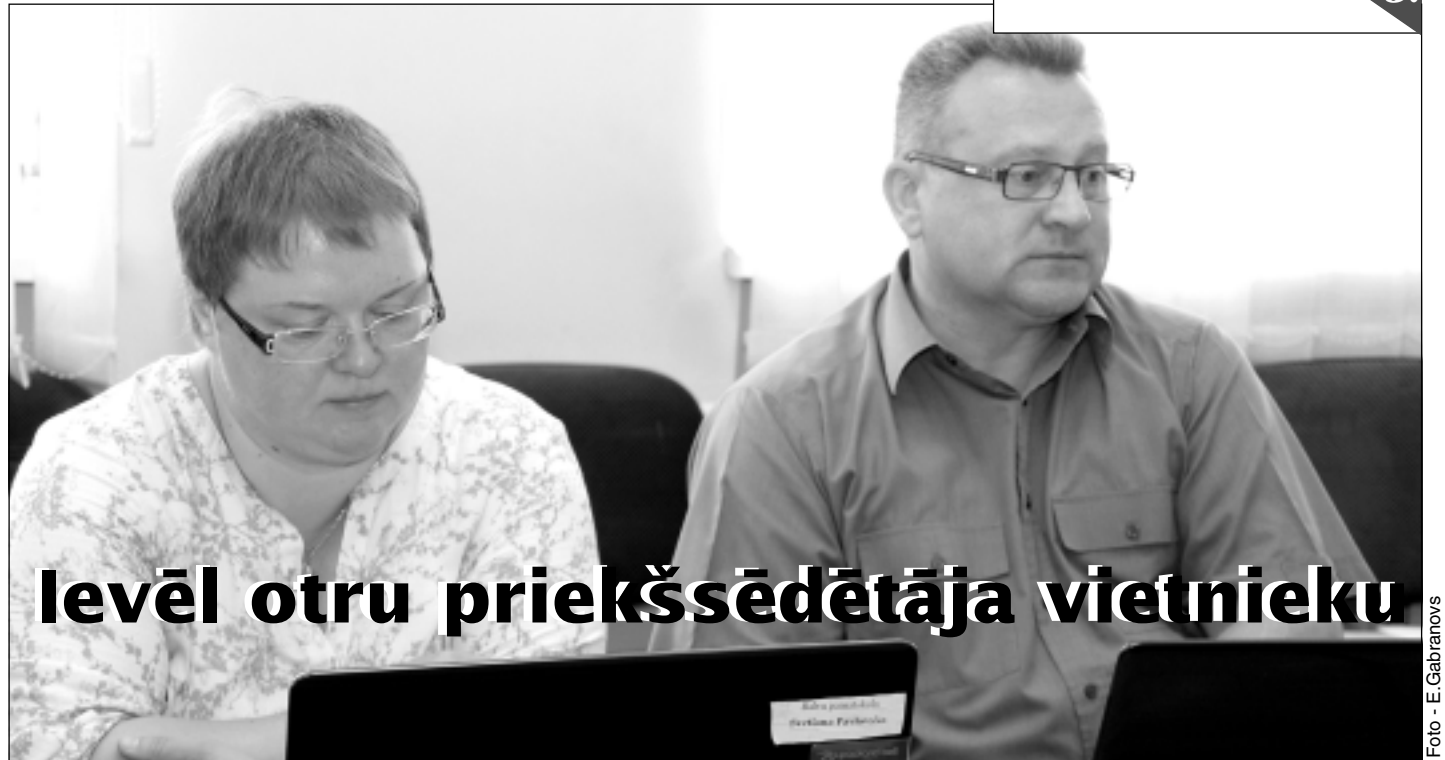
Katram donoram jāuzrāda arī savs bankas konta numurs.

Nākamajā Vadugunī

● Viņas melo labāk...
Cieņojamies seriāla filmēšanas laukumā

● Koku ieskaudas lauku viensētas
Kā dzīvo ļaudis Briežuciema pagastā?

Ievēl otru priekšsēdētāja vietnieku

Domes sēdē. Jaunievlētais Balvu novada domes priekšsēdētāja vietnieks Ēriks Ločmelis pildīs tādus pašus darba pienākumus kā bijušais vietnieks Normunds Dimitrijevs. Jāpiebilst, ka Ē.Ločmelim pēdējā darba diena pašvaldības policijā būs 16.jūlijs. Turpmāk pašvaldības policijas priekšnieka pienākumus līdz policijas priekšnieka iecelšanai amatā pildīs vecākais inspektors Inguss Koļcovs, saņemot piemaksu 30% apmērā.

Edgars Gabranovs

Vakar Balvu novada domes sēdē par domes priekšsēdētāja vietnieku ievēlēja pašvaldības policijas priekšnieku Ēriku Ločmeli.

Jau domes sēdes sākumā deputāts Valdis Zeltkalns rosināja papildus darba kārtības 32.jautājumā nevis lemt par otra vietnieka ievēlšanu, bet par šīs štata vienības likvidēšanu, lai ietaupītos līdzekļus novirzītu pašvaldības izpildītāja vietnieka amata izveidošanai. "Šāds cilvēks novadam ir daudz nepieciešamāks," viņš uzstāja. Arī deputāts Pēteris Kalniņš sprieda, ka tik mazai pašvaldībai nav nepieciešami divi domes priekšsēdētāja vietnieki. Neskatoties uz oponentu iebildumiem, pozīcijas deputāti nolēma jautājumu izskatīt, turklāt kā pirmo, jo deputātam Vilnim Dzenim bija jāsteidzas projām. Novada domes priekšsēdētājs Andris Kazinovskis klātesošajiem atgādināja, ka līdz šim domē bija divi vietnieki: "Diemžēl Normunds Dimitrijevs vairs nav starpmums - turpināsīm ievērot koalīcijas līgumu un pārstāvniecības principu no partijām."

Ēriks Ločmelis, lūgts izteikties, atzina, ka gatavs uzsākt darbu jaunajā amatā. Pirms balsojuma deputāte Sarmīte Cunska neslēpa sašutumu par, viņasprāt, nekorekto pozīcijas rīcību: "Pirmkārt, šis jautājums nav apspriests, tikai iekļauts papildus darba kārtībā. Otrkārt, pašreizējā novada vadība neieklausās kolēģos un uzspiež savu viedokli visiem kā vienīgo un pareizo. Vadība acimredzot jūtas pašpietiekama un varena. Treškārt, mēs neesam pret Ēriku Ločmeli, bet pret amatu."

Galarezultātā V.Zeltkalns, P.Kalniņš un S.Cunska demonstratīvi atteicās piedalīties balsojumā. "Par" balsoja A.Kazinovskis, A.Kindzuls, I.Baranovs, A.Pušpurs, J.Boldāns, D.Usins, S.Pavlovska, V.Dzenis, Ē.Ločmelis. "Pret" - I.Nikuļina. A.Kazinovskis, jautāts par oponentu iebildumiem, paskaidroja, - nav taisnība, ka būtiski jautājumi parādās tikai papildus darba kārtībā: "Šo jautājumu esam ilgstoši apsprieduši. Kāpēc jautājums parādījās papildus darba kārtībā? Arī Ērikam nebija viegli pieņemt lēmumu." Oponentu atteikšanās piedalīties balsojumā novada vadītājs vērtēja negatīvi: "Vienam pret otru jābūt tolerantiem un jāizrāda cieņa. Tas nav labākais izpausmes veids."

Gāzes balonu piegāde

Bezmaksas piegāde un uzstādīšana

Zvaniet bezmaksas

☎ 1804

Gāzes balonu cenas

50 L 27 L
26,50 € 14,00 €

Pasūtījumu pieņemšana pa bezmaksas tālruni: 1804

Paziņojums

Sludinājumus,
reklāmas ar
13.augustu pieņems
no plkst. 9.00
līdz plkst.17.00

Atgādinām, ka "Vadugums"
darbinieks **Viļakā**, Tautas ielā 6,
nestrādās **līdz 24.augustam.**

ISSN 1407 - 9844

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 5. marta ● Nr. 50 (8746)

Pieredze

Zemeņaudzēšanas knifiņi, lai apsteigtu konkurentus

Vizītkarte

Zemnieku saimniecība "Srogas" Alūksnes novada Jaunalūksnes pagastā

Ražotnes: augļukoku, dekoratīvo, puķu stādu audzēšana, zemeņu, plūmju un citu augļu ražošana

Apsaimnieko: aptuveni 100 hektāru platību

Saimnieka Ivara Tīca atziņa: "Dārzkopība ir mana sirdslieta, kas acīmredzot nāk līdzī no senčiem. Cenšamies iekarot savu tirgus nišu ar kvalitāti un apjomu, taču jāērēķinās, ka konkurence tikai pieaug. Esam iekustinājuši savu *vāveres riteni*, un atpakaļceļa vairs nav. Mani gandarī jautājums, ko dzirdu maijā: kad būs zemesnes?"

Zemeņu laiks jau iet uz beigām. Taču pircēji Balvos var nesatraukties – vēl aptuveni mēnesi būs iespēja iegādāties sulīgas, skaistas un tiešām garšīgas zemeņogas, audzētas tepat netālu kaimiņos - Alūksnes novada Annā. Zemnieku saimniecības "Srogas" vārds mūspusē jau pazīstams. Rudeņos un pavasaros viņi brauc ar augļukoku stādmateriālu, arī puķu dēstiem, bet augustā šogad sola piegādāt plūmes. Viņu produkcijai laba slava un ievēriba. Ar saimnieka Ivara Tīca atsaucību braucām lūkot, kur un kā aug tās gardās zemeņogas?

Brīva niša

Zemeņu audzēšanā saimniecība krājusi jau ilgāku gadu pieredzi un to uzskata par vienu no galvenajām ražošanas nozarēm. Taču Balvu puses pircēji šo produkciju iepazīst un novērtē tikai tagad. Lauku uzņēmējs atklāj, ka tirgu paplašina pamazām, pirms tam pietika arī ar vietējo Alūksni, nedaudz ogu veda arī uz Rīgu. Viņš neslēpj prieku, ka faktiski mūspuse zemeņu noietam ir brīva tirgus niša, jo te ir visai dāsns pieprasījums. Acīmredzot Balvu novadā nopietnu zemeņu audzētāju joprojām nav, jo līdzšinējā pieredze liecina, ka ogu piedāvājums bija visai īsu laiku, un faktiski to pietrūka. Stimulu paplašināt tirgu dod arī no Polijas ievesto zemeņu tirdzniecība. Balvu tirgū zemeņogas šosezon veiksmīgi pārdod arī Gulbenes novada ogu audzētāji.

"Srogas" zemeņu platību aizvien paplašinājušas. Šosezon ogas aug 3 hektāros. Varbūt neizklausās pārāk daudz, taču viņi pielieto vairākus knifus, kad, netaupot ieguldījumus, tie atmaksājas ar ļoti bagātīgu ražu un galaiznākumā – ienākumiem. Zemesnes aug atklātā laukā ar plēvi pārklātās divrindu slejās, ko laista. Visā platībā ierīkota speciāla ūdens padeves sistēma. Šim apstāklim, pārliecinājies lauku uzņēmējs, ir ļoti liela nozīme ogu ražošanā. Zemeņu laikā bieži vien ir sauss un karsts laiks, un nepietiekama mitruma dēļ iegūst mazas, neizskatīgas un arī ne pārāk saldās ogas. Bet "Srogas" produkcija ir gluži pretēja – lielas un saldās ogas. Protams, daudz ko nosaka arī šķirņu izvēle. Viņi devuši priekšroku 'Sonātei', kas ražo gardas un lielas ogas. Agro šķirņu ogas diemžēl tik saldās nemēdz būt. Laba šķirne ir arī 'Salsa', kas priecē ar lielām, sarkanām spīdīgām un garšīgām ogām.

"Srogas" iemānījušās zemeņu pārdošanas laiku izstiept pat divarpus mēnešu garumā, pārdodot ogas visu vasaru. Kā gan tas izdodas? Te slēpjas viens ļoti būtisks knifis. Katru sezonu viņi stāda saldētos zemeņstādus ar mērķi tos apmānīt, lai augi ražotu vēlāk. Tie ir parastie stādi, kuri laukā tagad izdzīvo aptuveni maija vidū - aug, zied un pēc tam ražos ogas. Šo efektu gan var iegūt tikai pirmajā gadā, nākamā pavasar lauks jau būs pielāgojies normālam dabas ritmam. Tas nozīmē, ka vēlās ražas ieguvei atkal stādīs uz lauku *iemidzinātos* stādus. Agri pavasarī daļu zemeņlauku nosedz ar agroplēvi. Arī tas palīdz iegūt agrāku ogu ražu.

Ne mazāk par 3 eiro

Šogad pašas pirmās zemeņogas pārdeva par 8 eiro kilogramā. Pēc tam cena gāja uz leju. Acīmredzot zemāka par 3 eiro nebūs. I.Tīcs saka: "Mēs skatāmies tirgus situāciju un, zinot pašizmaksu, nosakām pārdošanas cenu. Trīs eiro, uzskatu, ir normāla mums pieņemamākā zemākā tirgus cena zemenēm. Gribam pieradināt pircējus, ka turpmāk ogas būs nopērkamas arī Balvos."

Kad beigsies ogu raža, zemeņu plantāciju turpinās laistīt un mēsot, jo tad iveriešas jaunie ziedpumpuri, kas nosaka nākamā gada ražu. Daudziem ir mānīgs priekšstats, ka zemesnes vajag piebarot tieši pirms ražas. Tā vis nav, svarīgs knifis ir tās kopt, beidzoties ogām. "Srogas" zemeņu piebarošanai, atklāj saimnieks, lieto arī minerālmēslus, taču – saprātīgās devās. Caur laistīšanu iedod arī biohumusu, kas nostiprina sakņu sistēmu.

Lielas un skaistas. Zemesnes vienā vietā audzē aptuveni trīs, varbūt četrus gadus, atkarībā no šķirnes un ražotspējas. Pagaidām "Srogas" platībās vēl ir daudz roku darba, taču Ivara Tīca plānos ir nākotnē to atvieglot. Zemeņu lasīšana varētu būt mehanizēta, kad cilvēki nestaigās pa lauku, bet vāks ogas, pārvietojoties ar platformu pa zemeņu lauku.

Gudrs saimnieks rikojas gudri. Ivars Tīcs neslēpj, ka zemeņaudzēšanas knifus mācījies no drauga Igaunijā, kuram ir ļoti laba pieredze šajā jomā un kurš ogas ražo augstā līmenī 40 hektāru platībā. "Jārēķinās, ka sākotnējie ieguldījumi ir ļoti lieli. Protams, ar laiku tie atmaksājas, taču tas nenotiek ātri," uzsver Ivars Tīcs.

Ienaidnieku netrūkst

Zemeņu laukiem netrūkst arī ienaidnieku. Lai aizsargātos, noteikti jāierīko žogi. Citādi uz zemenēm nāks un lauku sabojās stirmas vai mežacūkas. Netrūkst arī citu nelūgtu ogu ēdāju – gliemeži, putni. Ir tik zēl pirmās lielās ogas mest projām, ko nelāgi saknābājuši lidoņi. Šosezon daudziem zemeņaudzētājiem Latvijā lielus postījumus nodarīja maijvaboļu kāpuri. Viņi apēd saknes, tādēļ zemesnes iet bojā. Tā bez ražas paliek pat viss lauks. Ar šo problēmu saskārās arī "Srogas", taču viņi zina, kā problēmu atvaīrīt: lauki ir jāfrēzē un zemesnes jāstāda pareizā vietā.

Pārdevējs Balvos. Viktors ir veikls un atsaucīgs pārdevējs, kurš ieklausās arī pircēju jautājumos, labprāt pastāstot, kur un kā aug šīs gardās ogas.

Vāc zemesnes. "Srogas" sezonas laikā strādā aptuveni 20 strādnieki. Agrā pavasarī viņi audzē un kopj puķu stādus, pēc tam vāc zemesnes, tad lasa plūmes un rudenī strādā pie augļukokiem. "Mums darbi saplānoti tā, lai strādniekiem ir ko darīt ļoti garu sezonu," uzsver saimnieks.

M.Sprudzānes teksts un foto

Īsumā

Piedalās Eiropas čempionātā

Treneris Jānis Dokāns informē, ka no 26. jūnija līdz 28. jūnijam Kauņā notika Eiropas čempionāts svarbumbu celšanā. Sportisti cīnījās U-16, U-18 un veterānu grupās. No Rugāju sporta centra U-16 grupā svarbumbas cēla un 4. vietā ierindojās Līga Niedra. Latvijas izlases sastāvā startēja arī Edgars Prancāns no Rekavas vidusskolas. Viņš cīnījās vecākajā, U-18 grupā. Svara kategorijā līdz 73 kg divcīņā Edgars ieņēma 5. vietu un garajā ciklā - 2. vietu. "Tik liela mēroga sacensības Edgaram bija pirmās. Neizpalika liels uztraukums, kas jauniešiem neļāva uzrādīt labākos rezultātus. U-18 jauniešu komanda kopvērtējumā ieguva trešo vietu, piekāpjoties Krievijas jauniešu izlasei un Lietuvas jauniešiem," stāsta Jānis Dokāns. Labi panākumi arī Sergejam Arbužovam veterānu grupā. Viņš šajā Eiropas čempionātā izcīnīja godalgoto 3. vietu.

Var pieteikties orientēšanās braucienam pa Latgali

Lielais orientēšanās brauciens "Rēzekne-Gulbene 2015", kas notiks no 1. līdz 2. augustam, ir kā radīts, lai izjustu senās Latgales smaržu, garšu un kolorītu. Gulbenes Bānītis, Balvi, Latvijas lielākie ezeri – Lubāns un Rāzna, salām bagātākais ezers Baltijā, senākā Latvijas pilsēta Ludza, unikāli krucifiksi un neskaitāmi baznīcu torņi, kā arī Latgales augstākā virsotne ar augstāko koka skatu torni Latvijā – šādus un vēl daudzus citus unikālus fotomirkļus varēs iemūžināt savos fotoaparātos un atmiņās par šo neaizmirstamo braucienu. Būs orientēšanās pēc kartes, kontrolpunktu meklēšana pēc foto fragmentiem. Piedalīšanās ir pavisam vienkārša – jāizveido komanda no vismaz diviem cilvēkiem, jāgatavo viegls automobilis, kā arī digitālais fotoaparāts kontrolpunktu fotografēšanai. Noderēs arī brauciena reģiona karte. Komandas dalīs 2 klasēs – A+ -profesionāļu klase un A, kas nozīmē, ka uz goda pjedestāla varēs tikt arī iesācēji. Vairāk informācijas www.brauciens.lv.

Sāksies "Balkanu apļi"

Svētdien Viļakas novada Šķilbēnu pagastā notiks tautas skrējiena "Balkanu apļi" 1.kārta. Dalībnieku reģistrācija būs no plkst. 11.30, bet sacensību sākums pulksten 12.00. Trases garumi būs no 1 līdz 5 kilometriem, būs dalījums vecuma grupās.

Gatavojas sacensībām motokrosā

25. un 26. jūlijā Viļakas "Baltā Brieža" trasē norisināsies Latvijas čempionāta motokrosā 3.posms, kā arī Baltijas čempionāta posms kvadracikliem. Kā stāsta sacensību organizators Ēriks Eizāns, pašlaik notiek spraigs darbs pie trases sagatavošanas. Kopīgā teritorija, uz kuras atrodas trase, ir 20 ha

platībā, un apmēram puse no tās kalnu dēļ jāapļauj ar rokām. Daudz laika un darba sagādā reklāmas izvietošana uz Pleskavas šosejas un lielākajās Latvijas pilsētās, radio "Skonto" tā skanēs no pirmdienas. Jau palaista un darbojas ūdens sistēma - dušas, tualetes. Vēl darbi gaida pie elektrības padeves kempingam. Vadošie sportisti zvana un izsaka vēlmi pirms sacensībām patrenēties trasē. Interesi par sacensībām izrādījuši Nīderlandes braucējs Etjēns Baks un latviešu kantētājs Kaspars Stupelis, arī Daniels Vilemsens - holandiešu motokrosists, kurš ir vairākkārtējs pasaules čempions motokrosā blakusvāgu ekipāžām. Ikvienam interesentam organizatori piedāvā iespēju par vienu cenu iegādāties divu dienu biļeti un ieeju uz nakts balli vai fanu telts atribūtiķu. Divu dienu garumā darbosies arī bezmaksas piepūšamās atrakcijas bērniem, sestdienas vakarā klātesošos priecēs grupa "Tranzits" un Ralfa Rubeņa vadītā diskotēka. Svētdien tiks rīkots LČMX Minivelokrosa II posms bērniem līdz 5 gadu vecumam, kurā balviņas saņems ikviens dalībnieks.

Olimpiāde

Uzvaras atnes veiksmi visai komandai

Jau rakstījām, ka no 3. līdz 5. jūlijam Valmierā, Cēsis un kaimiņu novados notika 9. Latvijas Jaunatnes vasaras olimpiāde, kurā no mūsu puses piedalījās Balvu un Viļakas sporta skolu audzēkņi. Par Balvu vieglatlētjiem, kuri izcīnīja trīs zelta medaļas, stāstījam 7.jūlija avīzē. Kopā Balvu novadu pārstāvēja 7 vieglatlēti, 4 pludmales volejbolisti, 6 svarcēlāji, 7 grieķu-romiešu cīkstoņi un 19 futbolisti, kopā 43 sportisti, 7 treneri, 4 tehniskā personāla pārstāvji, komandas vadītāja Ludmila Beļikova un komandas vadītājas vietnieks Edgars Kaļva. Sportisti, izcīnot 11 medaļas - 6 zelta, 3 sudraba un 2 bronzas, ierindojās desmitajā vietā pašvaldību komandu kopvērtējumā.

Grieķu-romiešu cīņas sacensībās zelta medaļas izcīnīja trīs sportisti - Vladislavs Baranovs (sv. kategorijā 42kg), Dmitrijs Goļikovs (sv.kategorijā 58kg) un Oļegs Dubrovs (sv. kategorijā 76kg). Sudraba medaļas ieguva Alans Alens Nipers (sv.kat. 58kg), Krišjānis Kočāns (sv.kat. 63kg). Bronzas medaļu mājās pārveda Rihards Pavlovs (sv.kat. 69kg). Martins Višņevskis (sv.kat. 69kg) izcīnīja 5.vietu.

Svarcēlāji medaļu klāstu papildināja ar sudrabu un bronzū. Ralfs Boldāns izcīnīja 2.vietu (sv.kat. 62kg), Rainers Melnstrads -3.vietu (sv.kat. 50kg). 4.vieta Dāvim Makam (sv.kat. 56kg) un Raivim Dupužam (sv.kat. 69kg), 6.vieta Mairim Zepam (sv.kat 62kg).

Pludmales volejbolā no Balvu novada startēja gan zēni, gan meitenes. Zēni izcīnīja dalītu 9.-10.vietu, bet meitenēm klājās grūtāk, iegūta tikai dalīta 17.-23.vieta.

Medaļas izcīnītas godam. Svarcēlāji Rainers Melnstrads (no kreisās) un Ralfs Boldāns papildināja medaļu klāstu.

Grieķu-romiešu cīkstoņi kopā ar treneri. Krišjānis Kočāns (no kreisās), Alans Alens Nipers, Oļegs Dubrovs, treneris Konstantīns Titorenko, Rihards Pavlovs, Martins Višņevskis, Dmitrijs Goļikovs, Vladislavs Baranovs sevi pierādīja kā stiprus pretiniekus.

Balvu novada komanda. Kopā ar komandas dalībniekiem gājienā soļoja Balvu Sporta skolas direktore Ludmila Beļikova un novada domes priekšsēdētājs Andris Kazinovskis. Novada karogu nesa Krišjānis Kočāns - vairākkārtējais Latvijas čempions grieķu-romiešu cīņā, starptautisko turnīru uzvarētājs, 2013. gada un 2015. gada jaunatnes olimpiādes sudraba medaļas ieguvējs, "Latvijas izcilnieks" nominācijā "Sports".

Pludmales volejbolisti. Zigmārs Keišs (no kreisās), Arvils Keišs, treneris Vjačeslavs Gamazins, Kristīne Keiša un Sandra Petrova šoreiz samierinājās ar tālākām vietām, jo konkurence tiešām bija sīva.

Futbola komanda. Balvu novada futbola komanda ar treneriem Jāni Zakarīti, Jurģi Vilciņu un Balvu novada komandas vadītājas vietnieku Edgaru Kaļvu. Futbolisti ierindojās 9.-10.vietā.

Startē arī Viļakas sportisti

Latvijas Jaunatnes vasaras olimpiādē piedalījās arī Viļakas novada Bērnu un jaunatnes sporta skolas komanda. Kā stāsta direktora vietniece izglītības jomā Inese Petrova, divas komandas startēja pludmales volejbolā, ierindojoties no 13. līdz 16. vietai. Vieglatlētus pārstāvēja lodes grūdeji un šķēpa metēji Svjatoslavs Dankovskis un Elvīra Nāgele. Valkā sacensības notika ložu šāvējiem. Vaira Strupka šajā sporta veidā ierindojās 5. vietā.

Ekspresintervija

Piemīt mīlestība pēc brīvības

AGRITA LUŽA, Rugāju novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciāliste

Nereti sabiedrisko attiecību speciālisti dodas strādāt otrā frontē – žurnālistikā. Vai nākotnē neplāno kļūt par žurnālisti?

–Žurnālistika man ir ļoti tuva. Priecājos, ka, studējot sabiedriskās attiecības, ir iespēja iegūt arī zināšanas žurnālistikā. Neatteiktos strādāt arī par žurnālisti, tāpēc priecājos, ka savā ikdienas darbā saskaros ar to.

Vai Tevi viegli nokaitināt?

–Mani nav viegli nokaitināt, tāpēc neatceros, kad būtu pamatīgi dusmojusies. Protams, kā jebkurš cilvēks, padusmoties mēdzu, bet parasti tas nav uz ilgu laiku.

Kādam ģērbšanās stilam un drēbju krāsu toniņiem dod priekšroku?

–Apģērbā patīk gaišas un izteikti spilgtas krāsas. Priekšroku dodu klasiskajam stilam, papildinot to ar dažādiem akcentiem.

Ar kuru sabiedrībā pazīstamu cilvēku labprāt pavadītu kopā vienu dienu, ar viņu aprunātos un iepazītu tuvāk?

–Ļoti iespējams, ka tas būtu Jānis Domburs. Man viņš ir autoritāte žurnālistikā. Noteikti neatteiktos satikties ar kādu no Dailes teātra aktieriem.

Kas Tev ikdienā sagādā prieku un gandarījumu?

–Kad redzu, ka manu darbu novērtē.

Vai mēdz būt sapņu pilis un domāt par šķietami nesasniedzamo?

–Fantazēt un sapņot es protu! Viens no sapņiem, kuru dzīves laikā gribētu piepildīt, ir aizceļot uz Dubaju.

Vai piekritī teicienam, ka sievietes ir no Venēras, bet vīrieši no Marsa?

–Ar kolēģēm mēdzam smieties, ka sievietes vienkārši IR labākas!

Kas esi pēc horoskopa, vai Tev piemīt savas horoskopa zīmes rakstura iezīmes?

–Esmu Ūdensvīrs. Domāju, ka man piemīt radošums, neatkarība un mīlestība pēc brīvības.

Ja būtu iespēja nodarboties ar finansiālu labdarību, kam sniegtu palīdzību?

–Droši vien bērnam bērniem.

Kāda ir pēdējā izlasītā grāmata?

–Pēdējā laikā esmu pievērsusies jau senākos laikos rakstītai literatūrai. Pavisam nesen izlasīju Gistava Flobēra "Bovari kundzi". Pārsvārā lasu daiļliteratūru.

Kuras vietas kā sabiedrisko attiecību speciāliste noteikti ieteiktu apmeklēt Rugāju novadā?

–Palielīšos, ka Rugāju novadam iznākusi pavisam jauna tūrisma avīze. Viss, kas tajā iekļauts, ir apskates vērts!

Kad dārzā

Idejas zem pūra turēt nedrīkst. Tām jāļauj īstenoties. Šāds vadmotīvs caurauž ne mazums skaistu, sakoptu un mākslinieciski iekārtotu viensētu mūspusē, kurās dzīvo laimīgas ģimenes. Nebūs taču melots, sakot, ka Latvija ir skaisto dārzu zeme.

Grils no vecas eļļas mucas. "Mežmalu" saimnieks Vilnis Kapteinis attēlā redzamo grilu uzmeistaroja pavisam nesen – pirms Jāņu dienas. Uz ātru roku stundas laikā to sametināja un klāt pielika vecus, saimniecībā vairs nevajadzīgus rīteņus. Klāt piekarināja arī nokareno puķi, uztaisīja nelielu galdiņu un... lai labi garšo šašliks!

Arī dzīve starp puķu dobēm nebaida

Rugāju novada lauku īpašumā "Mežmalas" jau ceturtdaļgadsimtu – kopš 1990.gada – saimnieko VILNIS KAPTEINIS.

Lieki piebilst, ka, pirmo reizi ieraugot jauno mājvietu un tās apkārtni, viss izskatījās krietni citādāk, nekā māju saimnieks un to viesi sakopto lauku īpašumu var vērot šodien. No iepriekšējās saimniecības joprojām stingri uz pamatiem stāv vecais šķūnis, bet pārējais gadu gaitā piebūvēts klāt. Savukārt privātipašumu nopirka Vilņa vectēvs. Vilnis zina stāstīt, ka mājai ir vēl senāka vēsture. To acimredzot cēla vēl pirms Otrā pasaules kara sākuma – 1938.gadā, jo mājās bija šī gadu skaitļa uzraksts. Savukārt ikdienā Vilnis saimnieko kopā ar brāli, kurš nodarbojas ar lopkopību, savukārt pats Vilnis – ar graudkopību. Krietni palīgi ikdienas darbos ir arī Vilņa dēli un draudzene Ilona, kura rūpējas par piemājas dārzu un skaistām, sakoptām puķudobēm. Jautāts, vai starp puķu dobēm ar zāles ravējamo rīku ik pa laikam var ieraudzīt arī pašu mājas saimnieku, Vilnis stāsta, ka no šādiem darbiem nebaidās un labprāt palīdz draudzenei. Savulaik mājas saimnieks ar panākumiem piedalījās arī zāles pļaušanas sacensībās ar izkapti, kur nebūt ne vieglajā sporta veidā izcīnīja augsto 3.vietu.

Koka stumbrs puķu poda vietā. Ja piemājas dārzā koks savu dzīvi nodzīvojis, tas nenozīmē, ka to ar vieglu roku jāsteidz nocirst. Par to pārliecināts arī "Mežmalu" saimnieks Vilnis Kapteinis, kurš defektu pārvērta par efektu.

Kā vecu riepu pārvērst baltā gulbī? Ideju, kā uztaisīt attēlā redzamo gulbi, Vilnis noskatīja internetā. Galvenais piemājas paštaisītā dekora elements ir veca automašīnas riepa, kas nokrāsota baltā krāsā. It kā nekas sarežģīts, bet bez zināmām iemaņām un mākslinieka dvēseles tamlīdzīgu rezultātu droši vien būs grūti sasniegt.

Pastkastīte vai putnu būrītis? Šādi minējumi Vilnim izraisīja smaidu sejā. Tā nav nedz pastkastīte, nedz arī zemei piezemējies putnu būrītis. Tas ir elektrosadales skapītis! Lieki piebilst, ka paša mājas saimnieka rokām veidots.

kā karaļvalstī...

Neviens meistars neuztais labāk par mājas saimnieku. “Šķiet, nav tāda darba, ko vīrs neprastu. Arī attēlā redzamais grils ir vīra garadarbs, kas pēc darba brīvajā laikā tapa trīs dienās un izveidots no vecas vācu šujmašīnas “Singer” un automašīnas gāzes balona,” stāsta Sanita. Jāpiebilst, ka nav piemirsts arī par tādu svarīgu lietu kā temperatūras rādītājs, uz interesantā gaļas cepamā uzrakstīts arī mājas saimnieka vārds. Turklāt tas nav vienīgais pašu rokām uztaisītais grils, jo akurāt tādu pašu, izrotātu ar ozollapām, Orlovsku ģimene uzdāvināja kādam Jānim Jāņu dienā. Attēlā redzama mājas saimniece Sanita un viņas jaunākā meita Žaklīna.

“Sajust, kā sirds sāk dziedāt...”

“Imants Ziedonis reiz teicis: “Lai būtu vieta, kur atbraukt, ar rūpju nomāktu sirdi pavērot apkārtni un sajust, kā sirds sāk dziedāt.” Tā ir arī mums – atbraucam no darba, apsēžamies uz piemājas soliņa un priecājamies, cik mums šeit ir labi,” stāsta SANITA ORLOVSKA, kura kopā ar vīru Žani, meitām Žaklīnu, Amandu, suņuku Flēru un diviem kaķēniem saimnieko vienā no Viļakas pilsētas Jāņu ielas privātmājām.

Dikti melošu teikdams, ka šādas sajūtas nepārņēma arī mani. Arī ceļš no Balviem uz Viļaku ir diezgan garlaicīgs un vienmuļš, tādēļ divtik patīkamāka bija mājas saimniece Sanitas un meitas Žaklīnas laipnā sagaidīšana pie mājas vārtiem. Savukārt ar mājas saimnieku Žani pārņēmu kādu teikumu neizdevās, jo viņš tikšanās laikā pildīja darba pienākumus Valsts robežsardzē.

Sanita, kura ikdienā strādā par latviešu valodas un literatūras skolotāju Žiguru pamatskolā, stāsta, ka mājas apkārtnes sakopšana prasa ne tik daudz līdzekļu, kā darba mīlestību, strādīgas rokas un entuziasmu. Tas, kas redzams Sanitas dzimtās mājas

apkārtnē, pamazām tapis kopš 2007. gada, kad Sanita ar Žani šajā mājvietā sāka saimniekot kopīgiem pūļiem. Sanita gan pieticīgi spriež, ka piemājas dārzs izskatās vienkāršs, bet patiesībā katrs krūms un puķu dobe ilgi un dikti meklējusi savu vietu. Vīrs gan mēdz smieties, ka nepārtrauktā puķu pārstādīšana kādreiz varētu arī rimties. Sanita šādās reizēs atjoko, ka to diezin vai kādreiz izdosies sagaidīt, jo allaž gribas kaut ko jaunu. Jāpiekrīt arī mājas saimniecei, ka neviens meistars neuztaisīs labāk par pašu mājas saimnieku, kurš savu darbu dara ar patiesu mīlestību. Tā ir arī Žanim, kurš, pirms ķeras pie darba, septiņreiz nomēra, un tikai tad griež. Arī neviena puķe dārzā nav iestādīta bez viņa klātbūtnes. Vīrs aizbrauc, nopērk un tad kopā abi lem, kur kas būs. “Teju viss, kas redzams piemājas dārzā, tapis vīra rokām. Protams, krietnas palīdzes ir arī meitas, kuras rūpējas par, piemēram, skaistu piemājas mauriņu. Vecākā no meitām iepraktizējusies arī dārzkopības darbos un bijusi klāt visos celtniecības darbos kā galvenā palīdzē. Tā pamazām rosāmies. Arī ideju netrūkst, bet daudz kas vēl ir tapšanas stadijā,” pastāstīja Sanita.

Visu cieņu Mikelandželo un Pikaso, bet...

Mājas ar māksliniecisku akcentu. Ejot pa Raiņa ielu Balvos, grūti vienaldzīgi aizsoļot garām vienai no daudzajām privātmājām, kuras koka žogs pārvērties par istenu mākslas darbu. Mājas saimnieki DUĻKO ģimene stāsta, ka zīmējuma tapšanā piedalījās ne tikai māsa Karīna (attēlā – no kreisās) un Svetlana, bet arī kaimiņi un draugi no Krievijas, kuri nesen ciemojās Balvos. Meitenes zināja arī pastāstīt, ka apgleznoti īpašumi ļoti raksturīgi Baltkrievijā, kur mājas nereti rotā dažādi pašu rokām zīmēti dzīvnieki un dabas skati: “Ciemojoties Baltkrievijā, pie katras šādas vietas bija vēlme arī apstāties un skaidro mirkli iemūžināt.” Jāpiebilst, ka Duļko ģimenes mājās māksliniecisks akcents vērojams ne tikai uz žoga, bet arī piemājas dārzā, kur savu mājvietu radušās dekoratīvas koka vēdzirnavas, ar zīmējumu rotāta muca un citi interesanti piemājas dārza dizaina risinājumi. “Prieks pašiem un apkārtnējiem,” ar smaidu seja stāsta Svetlana un Karīna.

A.Ločmeļa teksts un foto

CILVĒK ZIŅAS

Upītes latgaliskā dziesma radio un internetā

Nemateriālā kultūras mantojuma centra “Upīte” direktors Andris Slišāns stāsta, ka folkloras kopa “Upīte”, realizējot projektu “Upītes puses daudzbalssīgos dziesmu ar pusbolsu CD izdošana” veica ierakstus divpadsmit dziesmām. “Ieraksta laikā dzima ideja, ka kādai dziesmai vajadzētu izveidot mūsdienīgu apdari. Protams, šādu palīdzību lūdzām šķilbēnietim, šīs jomas profesionālim Artūram Slišānam. Viņš ar prieku uzņēmās šo darbu un pirms pašiem saulgriežiem tapa dziesmas “Kur tu skrīsi vanadzini?” remiks. Dziesmu aizsūtījām uz Latvijas radio. No 20. jūnija to regulāri var dzirdēt visā Latvijā un ar interneta palīdzību visā pasaulē “Latvijas radio 2” ēterā. Pašiem par lielu pārsteigumu mūsu dziesma kļuva par visvairāk spēlēto dziesmu šī gada 28. nedēļā. Prieks, ka tiekam novērtēti. Prieks, ka dziesma latgaliešu valodā. Tik veiksmīgs kopdarbs varēja tapt, pateicoties novadniekam Artūram Slišānam par neparasti interesantu remiksu, Guntim Rasimam par ierakstu, kā arī Zanei Šmitei par vokālo pedagoģiju, un protams, folkloras kopas “Upīte” lielajiem dziedātājiem,” stāsta Andris Slišāns.

Smaržīgi paliktņi un rotaļīgas bumbiņas

Foto - M.Sprudzāne

Vakar Viļānu apkaimē valdīja liela rosība. Ikgadējā Lauku diena bija pulcējusi simtiem cilvēku, kuri aktīvi sekoja dienas programmas norisēm. Līdz ar jaunākās lauksaimniecības tehnikas demonstrējumiem un graudaugu šķirņu izmēģinājumu lauciņu salīdzināšanu, apmeklētājiem bija iespēja pabūt arī nelielā lauksaimnieku ražojumu tirdziņā. Vienā no stendiem savus amatniecības darījumus piedāvāja Leons Aleksandrovš no Verpuļevas. Tur bija koka karotes, smaržīgi virtuves paliktņi kastroļiem, arī adatīnas bumbiņas masāžai un vēl citi ļoti glīti koka izstrādājumi, kas priecēja acis (attēlā).

Moderni un skaisti

Foto - M.Sprudzāne

Lauku dienas ietvaros Viļānos bija padomāts arī par izklaidēm bērniem. Puikām un meitenēm ļoti patika vizināties rotaļu traktorīnos, kurus viņi paši vadīja, lepnīgi grozīdami stūri. Citi izmantoja iespēju pasēdēt mucas vilcieniņā, kas pārvietojas ar John Deer traktoru.

NEDĒĻAS CITĀTS

“Aizcietējiem ļoti labi palīdz meža avenas. It īpaši, ja avenājos sēž lācis...”
(No interneta portāla draugiem.lv)

Redakcija atvainojas visiem, kurus “Cilvēkziņas” aizvainojušas vai aizvainos

Laikraksts "Vaduguns" sadarbībā ar SIA "Senda Dz" reizi mēnesī lasītājiem piedāvā dažādas receptes – vienkāršas un sarežģītas. Šī uzdevuma īstenošanu sarežģī būtisks nosacījums. Proti, produktu iegādei, kas nepieciešami maltītes pagatavošanai, drīkst tērēt ne vairāk kā 7,11 eiro.

Čili pupiņas un zemenes? Jā, kāpēc nē!

ZIGRĪDA LIZINSKA šobrīd kopā ar Aldu Leli saimnieko kafejnīcā "Velvet". Viņa stāsta, ka šī un daudzas citas garšīgas receptes nereti iekļautas kafejnīcas dienas piedāvājumā. Čili pupiņas Zigrīdai iegaršojušās Atlantā, kur dzīvo un strādā meita Linda ar ģimeni. Šī ir recepte, kurā var variēt ar produktu sastāvdaļām un garšvielām, bet šoreiz viņa piedāvā klasisko čili pupiņu recepti. Tā kā otrais ēdiens solās būt sātīgs un sildošs, Zigrīda pagatavo arī biezpiena sacepumu ar zemeņu mērci, kas gatavota no savā dārzā izaudzētām zemenēm. Galdā liek arī ūdens glāzi ar melisas lapiņām un citronu. Čili pupiņas un zemenes? Jā, kāpēc nē!

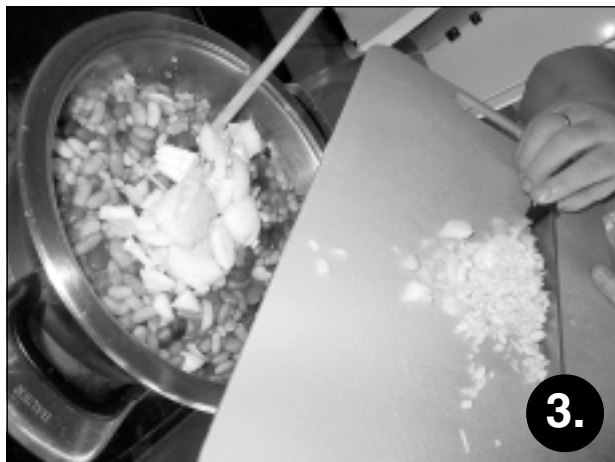
1.

Izvēlas produktus. Lai ēdienu pagatavotu ātrāk, veikalā iegādājas "Spilvas" pupiņas tomātu mērcē bez konservantiem, sarkanās "Favorit" pupiņas ar čili un baltās pupiņas. Jāatceras, ka šķidrums no pupiņām ar čili jānokāš, pārējo burciņu saturu liek blodā ar visu šķidrumu vai mērci un samaisa. Protams, pupiņas var ņemt arī no sava dārza, tikai jāatceras, ka tad gatavošanas process var ielgt (tās iepriekš jāizmērcē, tad jāvāra).

2.

Uz plīts. Ņem kilogramu maltas cūkgaļas, *sadrupina* katlā vai dziļā pannā un apcep, līdz atsulojas (ja gaļa saldēta), sulu nolej.

3.

Sautē līdz gatavībai. Kad gaļa laiciņu sautējusies un vairs nav sarkana, tai liek klāt pupiņas, trīs sagrieztus sīpolus un sešas daiviņas ķiploka. Visu atstāj uz lēnas uguns stundu sautēties. Šajā laikā sagatavo garšvielas – dilles, selerijas (pēc garšas), sāļi, čili un melnos piparus, ko pievieno, kad ēdiens jau gandrīz gatavs.

Labu apetīti! Alda Lele (no kreisās), Zigrīda Lizinska pie galda aicinās arī kolēģi Antru Brokāni un uzciņās kādu draugu, jo otrais un saldaiss ēdiens paredzēts četrām personām.

4.

Laiks saldēdianam. Nu ir laiks pagatavot saldo ēdienu - biezpiena sacepumu ar zemeņu mērci. Tam nepieciešami 75 grami pilnpiena biezpiena (9%), 2 olas, 3 ēdamkarotes mandeļu miltu, 1 ēdamkarote kviešu miltu un 100 grami cukura. Zigrīda piebilst, ka mandeļu milti nopērkami Rīgas lielveikalos, no tiem var cept arī pankūkas, sajaucot mīklu pusi uz pusi ar parastajiem kviešu miltiem.

5.

Mikla ceļo uz cepeškrāsni. Ar eļļu iesmērētā cepampapīrā un stikla formā, kas paredzēta cepšanai, liek ar mikseri sablenderēto biezpiena masu, miltus, cukuru un olas. Tad liek cepeškrāsni (180 grādos) uz 30 minūtēm.

6.

Kārto uz šķīvjiem. Zemenes nomazgā, notīra, sablenderē un pārlej izceptajam biezpiena sacepumam. Rotā ar piparmētru lapiņām.

Der pamēģināt!

Čili

"Spilvas" pupiņas tomātu mērcē bez konservantiem, sarkanās "Favorit" pupiņas ar čili, baltās pupiņas; 1 kg maltas cūkgaļas; 3 sīpoli; 6 daiviņas ķiploka: garšvielas – dilles vai selerijas, sāls, čili un melnie pipari pēc garšas. Gatavu pasniedz ar skābo krējumu vai parmežāna sieru.

Biezpiena sacepums ar zemeņu mērci

75 grami pilnpiena biezpiena (9%); 2 olas; 3 ēdamkarotes mandeļu miltu; 1 ēdamkarote kviešu miltu; 100 grami cukura.

Z.Loginas teksts un foto

Pieredze

Mērķis – nostabilizēt kolektīvu un turpināt labiekārtošanas darbus

Pirms 6 gadiem, 13.jūlijā, Latgales Reģionālais atbalsta centrs “Rasas pērles” Rugāju novadā, kura uzdevums ir sniegt sociālo rehabilitāciju no prettiesiskām darbībām cietušie bērniem, uzņēma pirmos iemītniekus. Savu uzdevumu centra kolektīvs godprātīgi pildījis, izmantojot gan valsts piešķirtos līdzekļus, gan meklējot jaunas finansēšanas iespējas palīdzības sniegšanā citām mērķa grupām (par ko rakstijām jau iepriekšējā numurā). Paplašinājies šajos gados arī atbalsta centra saimniecība. “Redzi tur to bišu stropu tiruma malā? Šogad tajā ielaidām pirmo bišu saimi,” palepoja centra direktore ILZE ANDŽA.

Atbalsta centra darbības sākums bija grūts, jo Latvijā no vardarbības cietušu bērnu rehabilitācijas process vēl bija tikai ceļa sākumā. Aizvadītajos gados tas ir attīstījies gan valstī kopumā, gan centrā. Tagad šajā jomā apmācīti speciālisti darbojas gan atbalsta centrā, gan pašvaldībās, kur sniedz palīdzību vienkāršākos gadījumos. “Rasas pērles” bērnus nogādā tikai ārkārtējos gadījumos, lielākoties no Latgales reģiona pašvaldībām. Taču centra klientu loks ir krietni vien plašāks. “Tās pašvaldības, kuru cilvēki pabijuši pie mums un mūsu sniegtais pakalpojums apmierina, atgriežas centrā vēl. Rehabilitācijas pakalpojums ir pamierina, atgriežas centrā vēl. Projektu līdzekļiem, pie mums saņēmuši arī klienti no attālākām pašvaldībām, piemēram, no Bauskas, Ogres, Pļaviņām, Tukuma. Nesen pie mums ieradās trīs klienti no Lielvārdes, kas rehabilitācijas pakalpojumu saņems projekta programmā,” saka I.Andža.

Tomēr darbinieku kolektīvs, kā jau tas dzīvē mēdz būt, mainās, tādēļ centra direktore vēlme ir, lai speciālistu komanda nostabilizētos. Centrā ir brīva psihologa vakance, taču tiem, kuri piesakās darbā, bieži vien nav pat nojausmas, ko šis darbs nozīmē. Šeit vajadzīgs cilvēks ar ļoti specifisku izglītību, tāds, kurš nepārtraukti mācās, lai klientu rehabilitācijas procesā varētu izmantot jaunākās atziņas un metodes.

Centra direktore par atbildīgo darbu ir pateicīga visam kolektīvam, bet jo īpaši tiem darbiniekiem, kuri šeit strādā kopš centra atvēršanas. Un tās ir: Santa Everte, Sandra Ķikuste, Sanita Brezinska, Līga Krauča, Marina Romanovska, Lūcija Šmite, Svetlana Aleksejeva un Inese Bažanova. Atšķirībā no pārējiem sešiem šāda profila centriem Latvijā, “Rasas pērles” par sociālajiem audzinātājiem strādā arī 4 jauni vīrieši. Un, protams, pateicība par savējo atbalstu pienākas arī visu darbinieku ģimenes locekļiem.

Saprast simbolu valodu

“Rasas pērles” iekārtots smilšu spēles terapijas kabinets, kurā savus pienākumus bērnu rehabilitācijā veic IVETA GARGURNE un GUNTA ŠKAPARE. Psihologe un psihoterapeite I.Gargurne atklāj, ka smilšu spēle palīdz koriģēt, ja ne pilnībā novērst sāpīgu un traumatisku pieredzi.

Tas, ka bērni cieš no tuvākajiem cilvēkiem, ir prātam grūti aptverams, jo tieši viņiem vajadzētu būt atbalstam un lielākajam mīlestības avotam. Bet tā nav! Lielākoties bērni, kas nonāk rehabilitācijas centrā, ir dzīvu vecāku bērni, nevis bāreņi, kuru vecāki krituši karā, gājuši bojā ceļu satiksmes negadījumā, miruši no neārstējamas slimības vai tamlīdzīgi.

“Ir grūti atveseļot bērnu tik īsā laikā, kas dots centra speciālistiem, proti, 30 dienās, jo bērnam bieži vien jāatgriežas vidē, no kurienes viņš nācis. Pateicoties tam, ka centra kolektīvs iesaistās dažādos projektos, tiek gūts papildus finansējums, kas ļauj centrā uzņemt arī bērnu vecākus. Kompleksi darbojoties ar visu ģimeni, rehabilitācijas procesam ir lielāka atdeve,” apliecina I.Gargurne. Centra speciālisti palīdz vecākiem, atklājot kļūdas, ko viņi pieļauj bērnu audzināšanā, jo vecāki bieži vien paši nākuši no neveiksmīgām ģimenēm un šo pieredzes modeli atkārto. Tādēļ ir svarīgi to lauzt, izmantojot iespējamās psiholoģijas un sociālā darba metodes. Dažreiz tas izdodas, dažreiz –ne, tāpēc centra speciālisti meklē aizvien jaunas iespējas bērnu rehabilitācijā. Viena no tām ir smilšu spēles terapija.

Centra darbinieki ir apdrošināti, taču direktore saviem darbiniekiem vēlētos vēl vairāk sociālo garantiju, jo darbs centrā dažreiz ir ar apdraudējumu. Tas saistīts ar klientu un viņu pavadoņu veselības stāvokli un uzvedību. Līdz šim ar problēmām tikuši galā paši, apsardze nav bijusi jāsauc, taču trauksmes poga vienmēr ir darbinieku rīcībā.

Aizvadītajos gados centrā izveidojušās arī savas tradīcijas. Tā ir Rīta pateicības kafija centra labdariem Valentīndienā (kad atbalstītāji savām acīm var pārliacināties, kur paliek viņu ziedotās lietas, ieskatīties centra ikdienā, piedalīties dažādās centra klientiem piedāvātajās nodarbībās), Sieviešu dienas pasākums, kurā ir jāievēro *dreskods* (piemēram, “Tumša kā nakts, spoža kā zvaigzne”) vai neliela fotoizstāde par dažādām tēmām - piemēram, darbinieku mātes jaunībā. Vēl šeit notiek pavasara un rudens talkas, Ziemassvētku pasākums, centra jubileja, kas parasti tiek pavadīta ārpus centra telpām udeņu tuvumā (šogad, piemēram, ieplānots darbinieku laivu brauciens pa Pededzes upi).

Kad rehabilitācijas centrs vēra durvis, tā “mantība” bija tikai viena ēka. Aizvadītajos gados uzcelta vēl viena ēka, labiekārtotas telpas, atjaunots un papildināts mēbeļu klāsts, centra dārza teritorijā iestādīti augļu kociņi, ierīkota siltumnīca, savs sakņu dārzs, volejbola un futbola laukumi. Kā jebkura māja, arī centrs “apaug” ar sadzīvei nepieciešamo, lai cilvēki, darbinieki un arī klienti te justos ērti un omulīgi. Bišu stropu centrā uzdevināja balveniete Mārīte Bērziņa sadarbībā ar firmu “Aspatts”, bet centra audzinātāja Lūcija Šmite šopavasara saņēma bišu spietu un ielaida stropā pirmo bišu saimi. Vēl centrā mitinās kaķu ģimene Moris un Murlize, kuri paši atrada ceļu un atzina to par savām mājām.

Direktore plānos ir turpināt labiekārtot centra teritoriju, izveidojot transporta līdzekļu stāvlaukumu darbinieku automašīnām ārpus centra teritorijas. Tad centra teritorijā atbrīvotos vairāk vietas, kur bērniem izskrieties, varētu izveidot arī veloceliņu. “Fiziskās aktivitātēs vislabāk atbrīvoties no spriedzes, negatīvām emocijām, mācīties ieklausīties un sadarboties, kas arī ir mūsu centra darbības uzdevums,” saka I.Andža. Taču mērķis nav tik viegli sasniedzams, jo tādi naudas līdzekļi valsts rehabilitācijas programmā netiek paredzēti, tāpēc pašiem jāmeklē iespējas ieceres īstenot. Pagaidām nevar palīdzēt arī “Rasas pērļu” lielākais atbalstītājs Latvijas Bērnu fonds, jo būvē jaunu krīzes centra ēku Allažos. Vēl rūpes sagādā augļu dārzam nepieciešamais žogs, jo stirnas un zaķi ziemā nāk ciemos. Arī šeit vajadzīgi lieli līdzekļi, jo žoga kopgarums ir aptuveni 180 metri.

“Smilšu spēles terapijas kabinets ir kolēģes Guntas izveidots. Tas ir labs, bet būs vēl labāks,” apliecina Iveta. Smilšu spēle ir ļoti sena. Būtībā tā ir saruna bez valodas. Cilvēks smiltis veido to, kas pirmais nāk prātā. Bērns smilšu kastē darbojas ar mantiņām - tie ir vārdi, bet bilde, ko viņš saliek, ir stāsts, tikai tas notiek emociju līmenī, kad runā zemapziņā. Smilšu spēle var koriģēt traumatisko pieredzi, depresiju, neirozes. Vērst par labu smagumu, lai dvēselē tas neuzkrājas pārāk daudz. Rehabilitācijas centrā smilšu spēles terapija ir intensīvāka, jo laika ir maz. Bērni dienā veido vienu bildi. Bērns it kā spēlējās ar mantiņām, bet psihologam ir smags darbs saprast simbolu valodu un pēc tam saudzīgi runāt ar bērnu. Bilde, ko bērns veido rehabilitācijas sākumā, ļoti atšķiras no tām, ko viņš veido pēc mēneša. Vārdos tas nav izstāstāms, bet ir sajūtam.

Smilšu spēles terapijas kabinets. Spēles smilšu kastē vērs par labu sāpīgu pieredzi. Smilšu spēles terapijas kabinetā ir divas smilšu kastes - viena ar sausām, otra - slapjām smiltīm, bet plauktos pie sienas milzīgs daudzums dažādu mazu, smalku mantiņu. Tur ir cilvēku, dzīvnieku, putnu figūriņas, augi, koki, puķes, automašīnas, laivas, akmentiņi...Tikko klāstu papildinājušas Guntas Škapares no Grieķijas atvestās dievu figūras. “Figūriņu vākšana ir psihologa mūža darbs,” atklāj I.Gargurne.

Foto - J.Kirsanovs

Mājturības kabinetā. Sociālā darbiniece Ginta Švekere kopā ar valsts programmas bērniem mājturības kabinetā gatavo salātus un cep keksiņus, māca klāt galdu.

Foto - J.Kirsanovs

Āra terase. Centra bērniem ļoti patīk uzturēties terasē, kur, sēžot mīkstās mēbelēs, var paslēpties no saules, bet ir svaigs gaiss un pūš atspirdzinošs vējiņš. Centra direktore Ilze Andža (no labās) stāsta, ka mēbeles terasei šogad saņemtas no Francijas labdarības organizācijas “AIMA”, ko palīdzējusi sarūpēt Francijā dzīvojošā latviete Inta Byler.

Fakti:

Centra darbības laikā no 2009.gada 13.jūlija līdz 2015. gada 9.jūlijam “Rasas pērles” rehabilitāciju saņēmuši: 1228 bērni un 325 pieaugušie.

Valsts programmā: 1219 bērni un 200 pieaugušie.

Projektos: 124 pieaugušie un 9 bērni.

2009. gadā: 69 bērni, 11 pavadoņi

2010. gadā: 194 bērni, 28 pavadoņi

2011. gadā: 197 bērni, 36 pavadoņi

2012.gadā: 239 bērni, 31 pavadoņi

2013. gadā: 248 bērni, 31 pavadoņi

2014. gadā: 272 bērni, 46 pavadoņi

Līdz šī gada 9.jūlijam: 155 bērni un 17 pavadoņi

Foto - J.Kirsanovs

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

